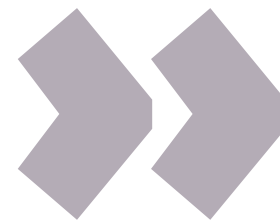

– Eg havi altíð roknað meg sum ein góðan vin hjá Føroyum, og eg vóni, at man í Føroyum eisini fatar meg á sama hátt: sum ein góðan vin, sigur Jørn Astrup Hansen
Mynd: Tróndur Dalsgård

november 1992 helt, at ein persónur uttanífrá skuldi gerast stjóri – ikki ein føroyingur. Tað gevur ábendingar um, at nýggi stjórin ikki skuldi hava ov nógvar meiningar um Føroyar, áðrenn hann byrjaði í starvinum.

– Tá ið eg kom til Føroya, mátti eg í einfaldari neyðverju skrúva niður fyri sansaávirkanini, og tá ið eg aftur tók ímóti við fullari styrki, vóru vit ávegis úr kreppuni.

Eg hugsaði ongantíð um tað, tá ið eg var í Føroyum, men nú aftaná dugi eg illa at skilja, at eg var so leingi í Føroyum.

Krepputíðin kravdi nógvar truplar avgerðir um fólk, heim, stórv og fyrirkur. Hvussu upplivdi tú kreppuárin sum bankastjóri?

– Alt var uppsteðgað, tá ið eg kom til Føroya í 1993, og eg kendi tað, sum at bankin í 1993 og 1994 – lutvíst eisini í 1995 og 1996 – gjørdi tað, sum var átrokandi neyðugt. Avgerðirnar stóðu í kø fyri at verða tiknar, og tað var neyðugt at taka stórar avgerðir fyri at fáa búskapin í gongd aftur. Summar avgerðir vóru sera truplar, men tær vóru neyðugar.

– Allar avgerðir vóru ikki eins hepnar, og aftaná var ymiskt, sum vit høvdu ynskt okkum øðrvísi, men avgerðirnar høvdu týðning í sær sjálvum. Tá ið eg kom til Føroya, høvdu bankarnir yvirtikið so at siga øll fiskavirkini, og stórir partur av flotanum lá við bryggju uttan útgerðarkreditt. Tað vóru nógvir knútar at loysa.

Vart tú ein harður maður sum bankastjóri?

– Nei. Víst hevði eg sum stjóri í Føroya Banka sagt, at "tað skal vera stuttligt at vera bankastjóri", men eg eri ikki kensluleysur. Eg

havi ongantíð havt tað lætt við at uppsiga kreditt hjá einari fyrirku í trupulleikum ella at siga eitt starvsfólk upp, tí at bankin ikki fekk havt tey í starvi longur.

Fulveldistíðin

Tá ið Føroyar komu burtur úr kreppuni seinna partin av nítiárunum kom eitt fullveldisrák í samfelagnum. Ein orsök til hetta var, at føroyingar vóru fyri vanbýti í bankamálinum, og millum annað tað førði til, at fullveldislandsstýrið tók við eftir løgtingsvalið í 1998.

Hvussu var tað at vera danskari í Føroyum árin við markantum fullveldisráki?

– Eg hevði ongar trupulleikar við tjóðskaparligu vekingini, sum kom í hæddina á løgtingsvalinum í 1998. Hinvegin tók og taki eg undir við einari nútímansgerð av heima-stýrslógini, sum kann hava við sær eitt greiðari ábyrgdarbýti – og størri ábyrgd til føroyska samfelagið.

– Í 1998 hevði eg verið so leingi í Føroyum, at eg var ikki roknaður sum fremmandur, og eg upplivdi ongantíð at verða marginaliseraður. Tá hevði eg eisini í eina tíð kent meg umfataðan av heilsanini hjá flogternuni eftir at hava lent í Vágum: "Góðu ferðafólk, vælkomin heim". Tá ið eg eri í Føroyum, kenni eg meg sum føroying, og tað er natúrligt hjá mær at siga "vit" um føroyingar.

Aftur til kreppubanka

Í 2010 fór Eik Banki av knóranum, og tá vóru aftur boð eftir Jørn Astrup Hansen, sum Fíggjarligt Støðufesti setti sum stjóri í Eik við uppgávuni at endurreisa bankan.

Í 2010 komst tú aftur til Føroya at vera bankastjóri í kreppuraktum banka. Hvussu var tað?

– Fíggjarligt Støðufesti vendi sær til mín tann 30. September í 2010. Tað var ikki fyri at spyrja meg um ráð um føroysk viðurskifti, men fyri at bjóða mær starvið sum stjóri í Eik Banka. Tað tilboðið var eg ikki fyrireikaður uppá at fáa ella hugaður at taka av. Tað skuldi meira enn ein fundur í trýstkamarinum hjá Henrik Bjerre-Nielsen og Kruse Petersen til fyri at sannføra meg. Tað endaði so við, at eg segði ja.

– Eg hevði síðani heystið 2008 havt eitt gott samstarv við Fíggjarligt Støðufesti, sum nú hevði brúk fyri einum starvsfólk í Føroyum. Eg hevði nógv góð minni úr Føroyum, og eg helt, at eg skyldaði at geva nakað aftur til Føroyar, sum hevði givið mær so nógv.

– Tann ivi, sum eg hevði um starvið, svann sum døggið fyri sól, tá ið eg kom til arbeiðis í Eik, tí eg var sera væl móttikin av starvsfólk-